

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐκινετόρανον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παροσχὸν εἰς τὴν ἔαρον ἡμῶν ἡγεμονίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἁριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΔΗΡΟΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑβδομα δραχμ. 50. Ἐξέμνητος δρ. 25. Τρίμηνος δρ. 15.
 ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀγέμετος ἑβδομα διατριμ. 50.—
 Ἀμερικῆς δολλάρια 4.—Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Χρυσῶν σελλίνια 10.
 Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουμένης μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Ἡρώιδους ἀριθ. 33, παρὰ τὸ Βαρθολέων

Περίοδος Β'.—Τόμος 32ος

Ἐν Ἀθήναις, 21 Μαρτίου 1928

Ἔτος 47ον—Ἀριθ. 16

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΤΟ ΔΕΛΦΙΝΑΚΙ

(Μυθιστόρημα τοῦ Δοξαγοῦ DANRIT)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'. (Συνέχεια)

Τοῦδωσαν ἀκόμα ἓνα μπαουλάκι, ποὺ τὰ πράγματά του ἔπρεπε νὰ μποῦν ἐπιλωμένα κανονικὰ καὶ γρήγορα. Ἐπρεπε νὰ τὸ λουστρήρῃ προσεχτικὰ ἀπὸ πάνω, κάθε πρῶτ, κι' ἔπρεπε νὰ τὴν σκεφθῇ ποτέ του νὰ κρύψῃ ἐκεῖ μέσα τὸ παραμικρὸ «λαθραίο», δηλαδὴ τὸ πράγμα ποὺ δὲν τὸ ἐπέτρεπε ὁ κανονισμός.

Εἶχε τοποθετήσῃ μερικὰς ἀπ' αἱ ἀποσκευές του, ὅταν ἄκουσε ὅτι ὑπαξιωματικὸ νὰ τοῦ φωνάξῃ πάλι.

Αὐτὴ τὴν φορὰ ἦταν γιὰ νὰ ἔλθῃ τὰ πράγματα ποὺ τοῦ δίνε ἡ «Διεύθυνση Σπουδῶν»: ὁ κανονισμός, τετράδια, χάρακες, γνώμονες γεωμετρικοὺς, λαβήτῃ, κουτὶ μὲ χρώματα, πυλὶα καὶ κάτι ἄλλα ἀκόμα. Ἐφοτασμένος μ' αὐτά, πῆγε καὶ ἔφερε μιά θέση στὴν αἴθουσα τῆς τελέτης.

Τέλος, τοῦδωσαν ἐξάρτηση αἱ ὅπλα: ἓνα ὅπλο ποὺ δὲν ἔφερε, γιὰτὶ μόλις τὸν προηγούμενον χρόνον εἶχε εἰσαχθῇ τὸ στρατό. Ἦταν ὅπλο Γκρά. καὶ μιά ξιφολόγη, πολὺ ἐλαφρύτερη ἀπὸ κείνη ποὺ εἶχε τις μάχες τοῦ Ντιζὸν καὶ τοῦ Ὀμπελιάρ.

Ἡ τύχη τὸν εἶχε βάλῃ ἐνὶ ἐλετητήριον ἐκεῖνο ποῦχε τὸ ὄμμα Αἰθουσα Ναπολέοντος. Γιὰ ἀφάσῃ ὡς ἐκεῖ, ἔπρεπε πρῶτα ἀπεράσῃ ἀπ' τὸ Μεγάλον Τετράγωνον.

Τόλεγον ἔτσι, μὰ δὲν ἦταν ὅτε μεγάλο, οὔτε τετράγωνον. Ἦταν ὅμως ἡ καρδιά τῆς Σχολῆς. Ἐκεῖ ἔδωξαν ὅλες οἱ μέγας αἰθουσες ὅπου μελετοῦσαν διακόσιοι μαθητές. Ἐκεῖ

ἔδωξαν τὸ γενικὸν στρατηγεῖο τῶν ἀνθυπασιπαιδῶν, ποὺ ἦταν κέρδεροι τρομεροί, διαλεγμένοι ἀπ' ὅλα τὰ συντάγματα γιὰ τὴν αὐστηρότητά τους, κι' ἐπέδλεπαν κάθε στιγμὴ καὶ τιμωροῦσαν καὶ τὸ παραμικρότερον σφάλμα. Τέλος ἐκεῖ ἔδωξαν καὶ τὸ γραφεῖον τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς ὑπηρεσίας, ποὺ ἦταν πάντα ὁ «ἀπὸ μηχανῆς θεός» αὐτὸς ποὺ εἶχε τὴν γενικὴ ἐπίδωξη καὶ τὴν συγκράτησιν τῆς πειθαρχίας.

Στὸ μεγάλο αὐτὸ τετράγωνον εἶχαν παιχθῇ ἡ «Ἐσθῆρ» κι' ἡ «Ἀταλλὰ», τραγωδίαι ποὺ ὁ Ραχίνας τις εἶχε γράψῃ γιὰ τις μαθήτριες τοῦ Σαλν-Σύρ,

κι' ὁ Λουδοβίκος ΙΔ' ἐρχόταν στὶς παράστασεις κι' εἶχε δώσει τὸνομά του στὴν αὐτὴ ἐκείνη.

Αὐτὲς ἄραγε οἱ ἱστορικὲς ἀναμνήσεις ἔκαναν τὸ Γιώργο νὰ σταθῇ σὰ μαρμαρωμένος, τὴν ὥρα ποὺ γύριζε στὴν «Αἴθουσα τοῦ Ναπολέοντος»;

Ὅχι. Στάθηκε καὶ κι' ἡ καρδιά του ἄρχισε νὰ χτυπᾷ δυνατὰ, γιὰτ' εἶχε ἀντικρύσει τὸ θαυμάσιον πίνακα τοῦ Μπεττανιέ, ποὺ βρισκόταν ἐκεῖ μέσα στὸ πραγματικὸ τοῦ πλαίσιον.

Θὰ σὰς τὸν περιγράψω τὸν πίνακα αὐτόν, ὅπως τὸν ἔβλεπα κι' ἐγὼ ὁ ἴδιος ἄλλη φορὰ.

Μέσα σὲ μιά σκυθρωπὴ, τεράστια κι' ἔρημη πεδιάδα, ποὺ τὴν κλείνουν στὸ βάθος κοκκινωπὰ βουνὰ καὶ μαῦρα δάση, εἰκονίζεται μιά γυναίκα μὲ μακρὰ πένθιμα πέπλα χήρας, ποὺ κλαίει σιωπηλὰ μὲ τὰ βλέμματα χαμηλωμένα. Στὰ πόδια τῆς μιά κάσσα μικρὴ, γιὰ κόκκαλα, καὶ στὸ βάθος τῆς κάσσης ἓν ἄσπρο πανί.

Ἦνας γέρος ριτουδωμένος καὶ φαλακρός, σκυμμένος πάνω σ' ἓνα λάκκο, ποὺ μόλις τὸν ἔχει σκάψῃ, βγάζει κόκκαλα ἀσπρισμένα καὶ μὲ μύριες προφυλάξεις τὰποθεῖ ἐνὶ λευκῷ πανί.

Πλάι σὲ μιά νεκροκεφαλὴ, ἔχει τοποθετήσῃ μιά χρυσὴ ἐπωμίδα ποὺ τὴν ἔσχωσε ἀπ' τὰ χρώματα. Γιὰτὶ ὁ λάκκος αὐτὸς κλείνει τὰ λείψανα ἑνὸς ἀπ' τὰ πείρα θύματα τοῦ πολέμου τοῦ 1870.

Μὰ ἡ χήρα δὲν εἶναι μοναχὴ. Στήριζεται ἐνὶ μπράτσο ἑνὸς γεροῦ νέου μὲ στολὴ μαθητοῦ τῆς Σχολῆς τοῦ Σαλν-Σύρ. Τὰ μάτια του φανερώνουν λύπη, μὰ μέσα ἐκεῖ θάρρει κανεὶς πὺς διαβάσῃ τὸ στίχο ποῦναι χαρραγμένος πάνω ἐνὶ χρυσῷ κάδρο:

Μιά ἐκδικήτριά γεννά

Θὰ βγῇ ἀπ' τὰ κόκκαλά σας!

(Βιργίλιος)

«—Γιαλαλέλι, λέλι, λέλι...» (Σελ. 97, στ. γ'.)

“Ω! πόση πίκρα σκέπασε την καρδιά του Γιώργου Καρδινιάκ, όταν, στο αντίκρουσμα της εικόνας αυτής, θυμήθηκε ότι τα κόκκαλα του τιμημένου πατέρα του δεν τάχε ακόμα κανείς περμαζέψει.

“Η τελευταία αυτή παρηγοριά απόλειψε απ’ αυτόν και τη μητέρα του.

Ευθύς μόλις τέλειωσε ο πόλεμος, η πρώτη τους σκέψη ήταν να μεταφέρουν σε γαλλικό χώμα το λείψανο του συνταγματάρχη. Μα ο άδελφός “Ορμεσσόν, που ο Γιώργος τότε είχε συναντήσει στο Σαίν-Πριό και τότε αναθέσει να εκτελέσει τα τελευταία καθήκοντα προς τον αγαπημένο νεκρό, δε βρισκόταν πια στη Γαλλία. Φεύγοντας τον εμφύλιο σπαραγμό, που ακολούθησε τον πόλεμο του 1870, είχε φύγει για την Ουγκάντα της Αφρικής στα 1871.

Τότε η κυρία Καρδινιάκ αποτάθηκε στον πατέρα του άδελφ, έναν ανώτερο αξιωματικό σ’ αποστρατεία, που η αναχώρηση του γιού του τότε είχε ρίξει σε βαθεία μελαγχολία. Μα ο νέος “Ορμεσσόν έστελνε πολύ σπάνια ειδήσεις του και τέλος ο Γιώργος Καρδινιάκ άφισε καθ’ έλπίδα ότι θα μπορούσε να ξεπληρώσει το ιερώτερο καθήκον του, και ιδίως τώρα που, σαν μαθητής της Στρατιωτικής Σχολής, ήταν αδύνατο να πατήσει το πόδι του σε γερμανικό έδαφος.

Γιαυτό στεκόταν και κοίταζε με βαθεία λύπη, την εκφραστική εικόνα του Μπεττανιέ.

Γυρίζοντας πίσω του, είδε ένα συμμαθητή που το πρόσωπό του του ήταν άγνωστο, μα η ματιά του τουκανε άμέσως έντυψη: στην άκρη των ματιών του είδε να λάμπη ένα κρυφό δάκρυ.

“Ήταν μικροκαμωμένος, λεπτός, καστανός, αμούστακος. Το στόμα του ήταν μικρό, τα μαλλιά του μαύρα και το σύνολό του έκανε αντίθεση με το Γιώργο που, με το γερό σώμα, ήταν εικόνα της υγείας.

Μ’ έν’ αθέλητο κίνημα, ο Γιώργος προχώρησ’ ένα βήμα κοντά του. Τίποτα δεν ένώνει τόσο εύκολα τους ανθρώπους, όσο μια κοινή λύπη. Δείχνοντας την εικόνα, ο γιός του συνταγματάρχη Καρδινιάκ είπε:

— Δεν έιν’ ώρα!;

— Πολύ ώρα! απάντησε ο νεαρός μαθητής, δίχως να κρύβη την συγκίνηση του.

— Μήπως και σε σένα ή εικόνα αυτή θυμίζει πατέρα σκοτωμένο;

— “Οχι, ο πατέρας μου δεν είν’ αξιωματικός, ζή ακόμα.

— Τότε κανέναν άλλο συγγενή σου;

— “Οχι, δεν υπάρχει αξιωματικός στην οικογένεια μου. Εγώ θάμαι ο πρώτος.

— Τότε γιατί συγκινήθηκε τόσο; — Γιατί ή εικόνα αυτή είν’ ώρα!.

Κι’ ή όμορφη της με συγκίνησε.

“Εδωσαν τα χέρια. “Εννοιωθαν να γεννιέται μια φίλια.

— Σύ λοιπόν έχεις αίστασθ’ αυτό που είναι ζωγραφισμένο εκεί πάνω;

— Ρώτησε το άγνωστο παιδί. — Να! και όχι. “Ο πατέρας μου σκοτώθηκε στο Σαίν-Πριό και τον έθαψαν κοντά στο Μέτς. Μα δεν είχα την ευτυχία να τον ξαναβρω.

— Μήπως τον έβαλαν στον κοινό λάκκο;

— “Οχι, τον έθαψαν χωριστά. Μα μου είναι αδύνατο να βρω το μέρος.

— “Αχ, πώς σε λυπάμαι!

— Ευχαριστώ. Πώς σε λένε;

— “Αντρέ. Σένα;

— Καρδινιάκ.

— Ποιού λόγου είσαι;

— Του πρώτου.

— Και γω του δεύτερου. “Ωστε είμαστε στο ίδιο σπουδαστήριο.

— Τόσο το καλύτερο.

— Είμαι όλος χαρά. Μου φαίνεται σ’ να έχω γνωρίσει από πολύν καιρό.

— Εγώ δε γνωρίζω κανέναν εδώ μέσα, κι’ από τη στιγμή που σε γνώρισα, μου φαίνεται πως δεν είμαι πια έρημος.

“Ο καινούργιος φίλος του Καρδινιάκ ήταν γιός ενός φτωχού ειρηνολόγου στο Αίν. Οι γονείς του είχαν περάσει τις σκληρότερες στερήσεις γι’ να κατορθώσουν να τον σπουδάσουν. Κι’ ο κόποι τους δεν πήγαν χαμένοι, γιατί ο “Εμιλ “Αντρέ, αν κι’ είχε προπαρασκευασθεί σ’ έπαρχιακό λύκειο, στη Ρένς, πέτυχε με το πρώτο, και σε πολύ καλή σειρά, στις εξετάσεις του Σαίν-Σύρ.

Να γίνει αξιωματικός, ήταν τ’ όνειρό του. Μα καθώς είχε πει και στο Γιώργο, κανέναν πρόγονό του δεν είχε ακολουθήσει αυτό το στάδιο. “Ο παππούς του ήταν ένας ειρηνικός γεωργός, που έχασε τη μικρή του περιουσία, καμωμένη με κόπους και ιδρώτες, στην εισβολή του 1814. Μα ο μικρός “Εμιλ είχε μεγαλώσει με τις αναμνήσεις της ένδοξης Πρώτης Αυτοκρατορίας. “Ο παππούς του διηγόταν τις αναρίθμητες νίκες της Μεγάλης Στρατιάς και τον ένθουσιασμό του λαού όταν γεννήθηκε ο βασιλιάς της Ρώμης. Είχε ιδεί τον μεγάλο Αυτοκράτορα να περνά απ’ τη Ρένς, γαλήνιος πάνω στα σπρό του άτι, τριγυρισμένος από Πρώσους, Ρώσους και Αυστριακούς. Κι’ όλος αυτός ο μυστηριακός ένθουσιασμός ξαναζούσε στην ψυχή του μικρού έπαρχιού, σαν ένα είδος θρησκευτικής λατρείας. Γι’ αυτό, μόλις έφτασε σε ηλικία που μπορούσε να σκεφθ’ για εκλογή σταδίου, συλλογίστηκε: «Θα γίνω στρατιωτικός!»

(“Ακολουθεί)

ΜΙΚ. Α. ΣΤΑΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

— “Οχι, ο πατέρας μου δεν είν’ αξιωματικός, ζή ακόμα.

— Τότε κανέναν άλλο συγγενή σου;

— “Οχι, δεν υπάρχει αξιωματικός στην οικογένεια μου. Εγώ θάμαι ο πρώτος.

— “Οχι, ο πατέρας μου δεν είν’ αξιωματικός, ζή ακόμα.

— Τότε κανέναν άλλο συγγενή σου;

— “Οχι, δεν υπάρχει αξιωματικός στην οικογένεια μου. Εγώ θάμαι ο πρώτος.

ΓΙΑ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

[Συνέχεια και τέλος “Ος σελ. 115.]

— Θα σε μάθω να παίζεις βιολί, έκολούθησε ο Τυρολέζος, και θα γίνω αδελφός του Γαϊτάνου. Δόσε μου πορτοφόλι σου να σου το κρύψω, πως το χάσεις ή σου το κλέψουν.

“Ο Ρενέ έδωσσε μια στιγμή, έπειτα τόδωσε χωρίς να πη λέξη. Κι’ σε λίγο ή μικρή συντροφιά ξεκίνησε μέσα απ’ την κοιλάδα.

“Ο Τυρολέζος πήγαινε μπροστά. Ρενέ τον ακολουθούσε και τελευταία έρχόταν ο Γαϊτάνος. “Ο άντρας που λεγότανε Φέντος, τους οδηγούσε σ’ ένα μονοπάτι που έβγαζε σ’ ένα μεγάλο δρόμο. “Από κει φαινόταν όλο το Τεσέν, τριγυρισμένο από θεόρατους βράχους. Το τοπίο αυτό ήταν τόσο γρήγορο, τόσο όμορφο, αλλά και τόσο τρομακτικό, που ο Ρενέ άφαιρέθηκε έντελως και ξέχασε την κακή του πράξη. “Αν φείσει τον μπαμπά του που τον λένε και να ακολουθήσει έναν άγνωστο περπάτησαν όλη την ημέρα σταματώντας πότε-πότε για να ξεκουραστούν λίγο και να τσιμπήσουν κάτι από λίγες προμήθειες που είχε μαζί του ο Φέντος. “Ο γιός όμως του κ. Νουαρέ είχε έξω και σε λίγο βρέθηκε κοντά σε ένα ποταμό. Σε μια στιγμή απελπίστηκε, δίνει μια και πέφτει μέσα. “Θέλει να αυτοκτονήσει. “Αλλά το ένστικτο της ζωής τον έκανε να φωνάξει βοήθεια. “Ενας άνθρωπος, την ώρα εκείνη, έφτασε σκυφτός και μελαγχολικός. “Είχε το παιδί που πνιγότανε. Σαν τραπεζή, πέταξε το σακάκι του κι’ έτρεξε κι’ αυτός στο νερό με δυο βουτιά έφτασε το παιδί, το άρπαξε και έβγαλε στην όχθη.

“Ο Ρενέ είχε λιγοθυμήσει όταν άνοιξε τα μάτια του, πόση ήταν έκπληξη του! Είχε από πάνω του τον πατέρα του!

— Μπαμπά! φώναξε, μην είναι όνειρο; είσαι σύ; “Ω, αγαπημένε μου μπαμπά! συγχώρεσέ με! υπέφερα τόσο πολύ!

— Φαντάζομαι, καίμένο μου παιδί, να φτάσεις στο σημείο να ξεχάσεις τι σου έμαθα. Τίποτα δεν είναι χειρότερα στον κόσμο από την αυτοκτονία. “Ακόμα κι’ όταν δεν υπάρχει καμιά έλπίδα, ή Θεία Πρόνοια θα μάς κοιτίσει... “Η νομίζεις πως δεν υπέφερα κι’ εγώ; “Από την ημέρα που πνιγες, γυρίζω από τόπο σε τόπο.

“Ορκίστηκα να μη σταματήσω, αν δεν έβρω. Δοξαζόμενο άς είναι το όνομα του Θεού, άφου έφτασα στην ώρα και σφίγγω τώρα στην αγκαλιά μου!

— “Ω, μπαμπά, τι μάθημα! Πώς ξανά αυτό το πράγμα, να σάφισω! “Εμουνά τρελλός, όνειρεύομαι έλευθε-... Για να ξεχάσεις όμως το κακό

ταλίο-Τυρολέζου. Δεν είπα όμως λέξη. “Αρχισε μόνο να συγκολληθεί με λυγμούς. “Ω, πώς μετάνιωνε τώρα που το είχε πιάσει από το σπίτι του! “Ήταν όμως πολύ άργα για να ξαναγυρίσει και να έρει εκείνον που τόσο τον είχε πικράσει...

— “Αχ, πώς σε λυπάμαι!

— Ευχαριστώ. Πώς σε λένε;

— “Αντρέ. Σένα;

— Καρδινιάκ.

— Ποιού λόγου είσαι;

— Του πρώτου.

που σούκανα, σου υπόσχομαι έδω έπισημως, και μπορείς τώρα να βασιθής στο λόγο μου, πως από τώρα και στο εξής, θα είμαι τόσο επιμελής, τόσο ταχτικός, όσο άμελής κι’ άτακτος ήμουνά πρώτα.

“Ο κ. Νουαρμόν πήρε το παιδί του στο ξενοδοχείο όπου έμενε, γιατί από την ημέρα που το είχε χάσει, δεν είχε πάψει να το γυρεύει έδω κι’ εκεί, με την έλπίδα πως κάποτε θα το έβρισκε. “Αφου πέρασε ή πρώτη συγκίνηση, ο πατέρας ζήτησε να καταγγείλει το Φέντο για τη πράξη του, αλλά ο Ρενέ τον παρακάλεσε να μη το κάνει.

— Βέβαια ήταν σκληρός και κακός σε μένα, είπε, αλλά δεν φταίει· εγώ τον άκολούθησα, μόνος μου, με τη θέλησή μου. Είναι λιγότερο ένοχος από μένα.

“Ο κ. Νουαρμόν έπέσιθη. Και τώρα ζή ήσυχος κι’ ευχαριστημένος. Γιατί ο Ρενέ έγινε ο καλύτερος μαθητής στην τάξη του κι’ έμαθε πως ή αληθινή έλευθερία, ακόμα και για τους πλούσιους, βρίσκεται στην εκπλήρωση του καθήκοντος και στην αγάπη της εργασίας.

(Clotilde Leclerc.) — ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΣΤΗΝ ΕΞΟΧΗ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Δ'. (Συνέχεια)

“Ενα πρωί, άμα ξύπνησαν με το σάλπισμα του Ευπνητήρη, ή μαμμά είπε στην κορούλα της:

— Μαρίτσα, σήκω. Σήμερα θα πάμε στο κοιτότσι μαζί.

“Η Μαρίτσα συλλογίστηκε άμέσως πως θάταν ή μέρα που θάβγαιναν τα πουλάκια. Και τόπε:

— Δεν είναι αυτό, μαμμά;

— Δεν ξέρω, της άποκρίθηκε ή μαμμά της. Μπορεί και να μη βγήκαν ακόμα. Πάμε να ιδούμε.

“Α, με τι άνυπομονησία άκολούθησε ή μικρή τη μαμμά της στο κοιτότσι! “Εβαλε μάλιστα τα χεράκια της στα μάτια για να μη βλέπη, ως να ιδή πρώτα ή μαμμά της και να της πη αν βγήκαν ή όχι τα πουλάκια. Πόσο θα στενοχωριόταν αν της έλεγε πως δε βγήκαν ακόμα και πως έπρεπε να περιμένη ως αύριο! Χρόνος θα της φαινόταν εκείνη ή μέρα!

“Αλλά όχι. Σε λίγο άκουσε τη μαμμά να της λέη:

— “Ιδές, Μαρίτσα! ιδές!

Κι’ από το χαρούμενο ύφος της, κατάλαβε πως ήταν για καλό. Τότε έβγαλε τα χεράκια της από τα μάτια και κοίταξε μέσα στο κοιτότσι. Τι χαρά! Χάμω ήταν μερικά τσέφλια από αυγά και

στη φωλιά που καθόταν ή Πουλάδα, ανάμεσα απ’ τα φτερά της, πρόβαιναν δυο κεφαλάκια άγροκίτρινα με μαύρα γυαλιστερά ματάκια κι’ όμορφες μυτίτσες. Τα πουλάκια είχαν βγει!

“Η μαμμά είχε φέρει ένα πανεράκι στρωμένο μέσα με φανέλλα. Τόδωσε της Μαρίτσας να το κρατή, σήκωσε με τρόπο την Πουλάδα και, παίρνοντας τα πουλάκια ένα-ένα απ’ τη φωλιά, τάβαλε μέσα στο πανεράκι. Τόριξαν στην άρχή εκείνα, έπειτα όμως φάνηκαν ευχαριστημένα στο ζεστό τους αυτό κρεββατάκι.

“Ήταν τέσσερα τα πουλάκια που είχαν βγει: δυο κίτρινα και δυο άσπρα με καφετιές πιτσιλάδες. Τα πήγαν με το πανέρι στην κουζίνα και τάβαλαν κοντά στο τζάκι. “Η Κατερίνα τους άνοιξε τα στοματάκια και τους έχωσε από ένα σπυρί πιπέρι, λέγοντας πως θα τους έκανε πολύ καλό. Κι’ ή μαμμά την άφησε χαμογελώντας.

— “Αμή τάλλα πότε θα βγούν; ρωτούσε όλοένα ή Μαρίτσα.

— Σε λίγο, μη φοβάσαι. Τώρα που άρχισαν, θα βγούν όλα.

— Πάμε πάλι να ιδούμε;

— Στάσου. Τώρα θα πάμε.

“Η Μαρίτσα βρισκόταν σε άνησυχία. “Ήθελε να είναι και κοντά στην Πουλάδα, στο κοιτότσι, και κοντά στα πουλάκια, στην κουζίνα. “Επειδή όμως δεν μπορούσε να γίνη δυο κομμάτια, καθόταν κοντά στα πουλάκια, τα καμάρωνε και περίμενε...

(“Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΔΟΗΝΑΓΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΚΟΡΑΗΣ

Αγαπητοί μου,

ΙΔΑΣΚΑΛΟΙ του Γένους λεγόνταν, εκείνο τὸν καιρό, οἱ σοφοὶ ποὺ ἐφώτιζαν τὴν ἑλληνικὴ νεολαία, εἴτε μὲ τὴν προφορικὴ τους διδασκαλία εἴτε μὲ τὰ βιβλία τους. Ὁ Ἀδαμάντιος Κοραῆς (1748—1833) στάθηκε ὁ μεγαλύτερος ἀπ' ὅλους. Ὡς σήμερ' ἀκόμα, θεωρεῖται ὁ σοφώτερος ἀπ' ὅσους γέννησε ὁ νέος Ἑλληνισμός. Τὸν ὀνόματι του πέρασε στὴν ἀθανασία. Κι' ἀπὸ τὸς σόφους ποὺ ἐλαμψαν τὸν ἴδιον καιρὸ ἢ λίγο κατόπι, μόνο τοῦ Κοραῆ βλέπει κανεὶς τὸν ἀνδριάντα ἀπέξω ἀπ' τὸ Ἑθνικὸ Πανεπιστήμιο. Κι' ὅμως ὁ Κοραῆς δὲν ἐδίδαξε ποτὲ σὲ κανένα Σχολεῖο τοῦ Γένους. Οὐτὲ ἦταν φιλόλογος «βγαλμένος ἀπὸ Πανεπιστήμιο». Τὸ στάδιό του τᾶρχισε σὰν ἐμπόρος στὸ Ἀμστερδάμο τῆς Ὀλλανδίας, ἔπου τὸν εἶχε στείλει ὁ πατέρας του ἀπὸ τῆς Χιό. Ἐπειτα σπούδασε ἱατρικὴ στὸ Μονπελιὲ τῆς Γαλλίας κι' ἐγκαταστάθηκε στὸ Παρίσι. Δὲν ἦταν λοιπὸν παρὰ ἓνας γιατρός.

Ἀλλὰ ἡ μελέτη τοῦ Ἱπποκράτη στὸ πρωτότυπο, τὸν ἔκαμε νάγαπήσῃ καὶ νὰ σπουδάσῃ ὅλη τὴν ἀρχαία Ἑλληνικὴ Φιλολογία. Βλέποντας τὴ θησαυροὺς ἔκλεινε μέσα τῆς αὐτῆς, ἀπὸ τὸν Ὀμηρὸ ὡς τὸν Ἡλίοδρο, σκέφτηκε νὰ τοὺς σκορπίσῃ στὸ Γένος γιὰ φωτισμό. Κι' ἄρχισε νὰ τυπώνει τὰ ἑλληνικὰ κείμενα, ἀρχαῖα ἢ μεσαιωνικά, μὲ σχόλια καὶ μὲ προλόγους. Ἔτσι, παιδιά μου, ὁ γιατρός αὐτὸς ἔγινε ἓνας ἀπὸ τοὺς πρὸ μεγάλους ἑλληνιστὲς καὶ φιλόλογους τοῦ καιροῦ του. Τόσο ποὺ κι' ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνηση ἀκόμα τὸν ἔδωκε νὰ μεταφράσῃ γαλλικὰ τὸ Στράβωνα. Κι' ἓνας σοφὸς εἶπε γι' αὐτόν: «Πρὶν ἀπὸ τὸν Boeckh—τὸν περίφημο Γερμανὸ κριτικὸ τῶν ἀρχαίων κειμένων,—ἐργαζόταν κι' ὁ Κοραῆς σχεδὸν μὲ τὴν μέθοδο του».

Φυσικά, ἓνας τέτοιος ἄνθρωπος δὲν μπορούσε νὰ μὴν ἀσχοληθῇ καὶ μὲ τὸ Γλωσσικὸ Ζήτημα, ποὺ διαίρεισε καὶ τότε τοὺς διδασκάλους τοῦ Γένους. Γιατὶ ἄλλοι ἀπ' αὐτοὺς ἐννοοῦσαν νὰ γράφουν μιὰ ἐντελὴ ἀρχαία ἑλληνική, ποὺ μόνο σοφοὶ μπορούσαν νὰ τὴν καταλαβαίνουν· κι' ἄλλοι ἤθελαν τὴ γλῶσσα τοῦ λαοῦ, τὴ δημοτικὴ ἢ τὴ χυδαία ὅπως τὴν ἔλεγαν οἱ ἀντίθετοι. Τὸ Γένος λοιπὸν ἦταν χωρισμένο σὲ ἀρχαϊστὰς καὶ σὲ χυδαῖστὰς. Κι' ὁ Κοραῆς, φρόνιμος πάντα του, εἰρηνικὸς καὶ συμβιβαστικὸς, σκέφτηκε νὰ μῆν' ἀπὸ τὴ μέση, νὰ τοὺς συμβιάσῃ. Γι' αὐτὸ ἐπρότεινε ἓνα μέσον ὁρο, πρᾶγμα ποὺ τοῦ φαίνεται καὶ τὸ σωστότερο:

Οὐτὲ ἀρχαία, εἶπε, οὐτὲ χυδαία. Μόνο ἓνα κράμα καὶ τῶν δυό, μὲ βάση τὴ γλῶσσα τοῦ λαοῦ, τὴν ὁμιλουμένη, ἀλλὰ σύμφωνη πάντα μὲ τὴν ἀρχαία Γραμματικὴ. Μὲ ἄλλους λόγους: γιὰ νὰ γράφεται ἡ γλῶσσα τοῦ λαοῦ, ἔπρεπε νὰ διορθώνεται. Οἱ νέοι τύποι τῶν κοινῶν λέξεων νὰ ξαναγίνονται ἀρχαῖοι· οἱ ξενικὲς λέξεις,—τούρκικες, ἰταλικὲς κτλ.—νὰ αντικατασταίνονται μ' ἑλληνικὲς· νὰ διατηρῆται ὅμως πάντα ἡ ἀπλή σύνταξη τῆς νέας γλώσσας· ἀπὸ δυὸ ἑλληνικὲς ταυτόσημες λέξεις, νὰ προτιμᾶται ἡ πρὸ γνῶριμη στὸ λαό· καὶ νὰ ποφεύγονται κατὰ τὸ δυνατόν κι' οἱ ἄλλες ἑλληνικότητες,—δοτικὲς, ἀπαρέμφατα, μονολεκτικοὶ μέλλοντες, μέσοι ἀόριστοι.

Γιατὶ αὐτά,—ἐπίστευε σοφώτατα κι' ὁ σοφὸς Κοραῆς,—δὲν ξαναγυρίζουν, μιὰ φορὰ ποὺ χάθηκαν ἀπὸ τὴ γλῶσσα μας. Καλὸ θάταν νὰ μὴ χαθοῦν· καλὸ θάταν ἀκόμα κι' ἂν μπορούσαν νὰ γυρίσουν. Ἀλλὰ ἐταν μὴ γλῶσσα κἀνὴν μιὰ στροφὴ καὶ πᾶρξαι ἄλλο δρόμο, δὲν ὑπάρχει ἀνθρώπινη δύναμις,—ὁ Κοραῆς τὸ λέει,—ἱκανὴ νὰ τὴν ξαναφέρῃ στὸν πρῶτο. Κι' ἐταν ὁ λαὸς ποὺ τὴ μιλεῖ, τὴν ἔκαμε καὶ τὴ θέλει ἔτσι, κανένας δὲν μπορεῖ νὰ τὴ γράφῃ ἄλλοιως ἢ πολὺ διαφορετικὰ. **Φωνὴ καὶ γλῶσσα Λαοῦ, φωνὴ καὶ γλῶσσα Θεοῦ!**

Τὸ φαντάζεστε τώρα καὶ χωρὶς νὰ σὰς τὸ πῶ: Ὁ Κοραῆς ποὺ μῆν' ἦε στὴ μέση, χτυπήθηκε κι' ἀπὸ τὰ δυὸ μέρη μὲ τὴν ἴδια λύσσα. Γιατὶ οὐτὲ οἱ ἀρχαῖστὰς ἐννοοῦσαν νὰρθοῦν σὲ κανένα συμβιβασμό,—ἀκούς ἐκεῖ ποὺ θάφιναν αὐτοὶ τὰ ἀπαρέμφατά τους γι' ἀγάπη τοῦ λαοῦ!—οὐτὲ οἱ χυδαῖστὰς ἀναγνώριζαν πᾶ τὴν νέα γλῶσσα κἀτω ἀπ' τὰ ἀρχαῖα στολιδία ποὺ ἔδωκε στὶς λέξεις τῆς ὁ Κοραῆς. Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια, δὲν εἶχαν ἄδικο νὰ γελοῦν μ' αὐτὰ τὰ κοραϊστικά ἢ κορακίστικα ὅπως τὰ ἔλεγαν. Καλὰ ἡ ψέφτρα ποὺ γινόταν **ψεύστρια, τὸ μπαῖνω-ἐμβαῖνω** καὶ τὸ **μάτι-δμμάτιον**. Μὰ καὶ τὸ **νοιάζομαι** ἔπρεπε νὰ γίνῃ **ἐννοιάζομαι**, καὶ ὁ **καρaboκύρης**... **καρaboκύριος**; Ἔτσι οἱ χυδαῖστὰς δὲν ἀκούσαν τίποτα κι' ἐξακολούθησαν νὰ γράφουν **μάτι, νοιάζομαι, καρaboκύρης**, σωστὰ κι' ἀνθρωπινὰ. Κι' ἐπειδὴ ἡ ζωὴ κι' ἡ ἀλήθεια ἦταν μὲ τὸ μέρος τους, αὐτοὶ θὰ νικούσαν τότε σ' ἐκεῖνο τὸν ἀγῶνα καὶ γλωσσικὸ ζήτημα σήμερὰ δὲν θὰ ὑπῆρχε, παρὰ θὰ εἶχαμε μιὰ ὥραια δημοτικὴ γλῶσσα, ἐκατόχρονη πιά, μορφωμένη, πλούσια, ποὺ θὰ τὴ μεταχειρίζομασταν ὅλοι χωρὶς νὰ γυρεύουμε τίποτα καλύτερο.

Ἀλλὰ συνέβηκε τότε τὸ ἐξῆς: Ἐνῶ στὴν ἀρχὴ ὅλοι ἦταν ἐναντίον τοῦ Κοραῆ, οἱ ἀρχαῖστὰς, ποὺ ἀπὸ τὰ γράφόμενά του συναισθάνθηκαν κάπως τὴν ὑπερβολὴ τους, ἄρχισαν νὰ κἀνουν ὑπο-

χωρήσεις, νὰ ρίχνουν νερὸ στὸ κρανίον τους, νὰ συμβιβάζωνται. Καὶ σιγά, σιγά, ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ ΙΗ' αἰῶνα πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ XX' αἰῶνα, ἐπικράτησε τὸ σύστημα τοῦ Κοραῆ. Σύμφωνα μ' αὐτὸ μορφώθη ἡ **Καθαρεύουσα**, ποὺ εἶναι ἡ κοινὴ ἢ ὁμιλουμένη γλῶσσα, ἀλλὰ καθαρομένη, δηλαδὴ μασκαρεμένη κατὰ τὴν ἀρχαία. Κι' ὁ λαὸς ποὺ ἄρχισε νὰ καταλαβαίνει λιγάκι τὸ νέο αὐτὸ γραπτὸ ἰδίωμα,—γιατὶ τὴ μάτι δμμάτιον, καθέννας δὲν τὸ καταλαβαίνει;—καὶ ποὺ εἶχε πάντα, μεταξὺ τῆς ἀπ' τοὺς δασκάλους, τὴν ἰδίαν τὴν γλωσσικὴν ἀρχαϊσμοῦ,—ἡ γλῶσσα τῶν προγόνων!—ἐμενε εὐχαριστημένη. «Νά, ἔλεγε, αὕτῃ εἶναι ἡ γλῶσσα μας. Καὶ σ' αὕτῃ πιά γραφόταν τὰ σχολικὰ βιβλία, τὰ πρῶτα χρόνια τῆς Ἀνεξαρτησίας, σ' αὕτῃ τὰ λαϊκά, σ' αὕτῃ οἱ ἐφημερίδες, τὰ περιοδικὰ, οἱ νόμοι, τὰ δημόσια ἔγγραφα, ὅλα. Σ' αὕτῃ ἀκόμα καὶ τὰ λογοτεχνήματα.

Μόνο μερικοὶ ποιητὲς,—ὁ Ζαλοκώστας π.χ.; ὁ Ραγκαβῆς, ὁ Παράσχος, ὁ Τανταλίδης στὴν Πόλιν κ. ἄ.—κινούμενοι ἀπὸ τὸ παράδειγμα τοῦ Σολεμοῦ, τοῦ Βηλαρά, τοῦ Χριστόπουλου, ἔγραφαν ποιήματα καὶ στὴ Δημοτικὴ. Τὰ πεζὰ ὅμως, χωρὶς ἐξαίρεση,—διηγήματα, μυθιστορήματα, πρωτότυπα ἢ μεταφρασμένα,—ἦταν στὴν Καθαρεύουσα. Οἱ χυδαῖστὰς οὐτὲ ἀκούγοντα πιά. Ἀφοῦ πέθανε ὁ Κανταρτζῆς καὶ οἱ λοιποὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κοραῆ ἄλλοι δὲν ἐφάνηκαν. Ἡ Καθαρεύουσα μοναρχοῦσε ἀνεσώχλητη. Καὶ, ἐν ὅ ὁ λαὸς ἦταν πάντα εὐχαριστημένος μὲ τὴν ἐπίσημη γλῶσσα του, αὕτῃ ἐξακολουθοῦσε νὰ μορφώνεται ἢ νὰ καθαρίζεται ἐπὶ ἐκατὸ σχεδὸν χρόνια. Ὡστόσο, μιὰ μέρα....

Ἀλλὰ τί συνέβηκε πάλι ἔτσι ἄξαφνα; Πῶς ξαναγεννήθηκε τὸ γλωσσικὸ ζήτημα τῆς ἐποχῆς τοῦ Κοραῆ; Στοιχοῦς καὶ γιατί δὲν ἄρρεσε πιά τὸ σύστημά του; Πῶς κι' ἀπὸ πότε ἄρχισαν τὰ παράπονα ἐναντίον τῆς μονοκρατορίας αὐτῆς Καθαρεύουσας καὶ ἐξέσπασε ἡ γλωσσικὴ ἐπανάσταση, σκοπὸς νὰ τὴν ἐκθρονίσῃ, γιὰ νὰ βάλῃ στὴ θέση τῆς τὴν παλιὰ βασίλισσα τῶν **χυδαῖστων**, τὴν ξεπεσμένη καὶ ξεχασμένη Δημοτικὴ;—Λοιπόν, αὐτὸ τὸ ξέρετε: Γιὰ νὰ φτάσουμε σὲ τέτοιον σημεῖο, ὅστερ' ἀπὸ ἐκατὸ χρόνια εἰρήνης κι' ἀνεσώχλητης ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος τοῦ Κοραῆ, σημαίνει, παρὰ τὸ καλὸ, ἢ τοὺς ἀντιθέτους τοὺς καλύτερους. Μὲ ἄλλους λόγους, γιὰ νὰ ζητηθῇ, καὶ μὲ τὴν μάλιστα ἐπιμονή, μιὰ ἄλλη γλῶσσα, ἢ ἄλλο γραπτὸ ἰδίωμα, ἀπὸ κεῖνο ποὺ εἶχαμε ὡς τὰ 1885 περίπου, πῶς αὐτὸ δὲν ἐκπληροῦσε πιά τὸν προορισμὸ του. Ἀλλὰ γιὰ τοιοῦς λό-

γους ἀναγκαστήκαμε νὰλλάξουμε σύστημα καὶ γλῶσσα, καὶ ποιά ἦταν τὰ κακά, τὰ τρωτὰ τοῦ συστήματος τοῦ Κοραῆ, θὰ σὰς ἐξηγήσω στὸ ἐρχόμενο. Ἀπαντᾷ ἔτσι στὸ γράμμα τοῦ φίλου μας **Ι. Κολιανόπουλου**,—στᾶλλα τοῦ ἀπαντήσε ἡ Διάπλαση στὴν Ἀλληλογραφίαν τοῦ περασμένου,—καὶ τοῦ διαλύω μιὰν εὐλογη ἀπορία ποὺ τὴν ἔχουν ἴσως κι' ἄλλοι πολλοί: Πῶς ὁ Κοραῆς, ἂν κι' ἦταν ὁ σοφώτερος τῆς ἐποχῆς του, δὲν μπόρεσε νὰ βρῇ καὶ νὰ συμβουλευθῇ τὸ σοφώτερο σύστημα γιὰ τὴ μόρφωση μιᾶς γραπτῆς νεοελληνικῆς; Θὰ τὸ ἰδοῦμε.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΘΩΜΑ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΖ COLOMBE
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'. (Συνέχεια)

Γιὰ πολλὴν ὥρα, ἡ Μαρίκα τόκανε μὲ μεγάλη εὐσυνειδησία. Ἀκούγες μὲ προσοχὴ τὰ κορίτσια καὶ προσπαθοῦσε νὰ καταλαβαίνῃ τί ἔλεγαν. Μ' αὐτὸ τὴν κόουρασε κι' ὁ νοῦς τῆς ἄρχισε νὰ γυρίξῃ ἄλλοι. Οἱ φωνὲς τῶν κοριτσιῶν, ποὺ ὅλα μαζὶ ἔλεγαν τὸ μάθημά τους, τὴ νανούριζαν καὶ, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ, τὸ κεφαλάκι τῆς ἔγειρε στὸ στήθος καὶ τὴν πῆρε ὁ ὕπνος...

Μὰ σὲ λίγο ξύπνησε τρομαγμένη, γιατί τὴ σκούνησε ἡ μαθήτριά ποὺ καθόταν κοντά της. Σηκώθηκε ὀρθὴ καὶ, χωρὶς νὰ θυμηθῇ ποῦ βρισκεται, φώναξε:—**Ἐδὼ εἰμαι, μπάρμπι-Γεροθωμά!**

—Χά, χά, χά! γέλασαν δυνατὰ ὅλα τὰ κορίτσια.

Ἡ δασκάλα ἄφησε τὸ μάθημα καὶ κοίταξε τὴ Μαρίκα αὐστηρά. Κι' αὕτῃ, ντροπιασμένη, ἔκρυψε τὸ πρόσωπό της μὲ τὰ χέρια της κι' ἔκαμε νὰ ξανακαθίσῃ. Μὰ ἡ δασκάλα δὲν τὴν ἄφησε:

—Στάσου ὀρθὴ ἐκεῖ στὴ γωνία, τῆς εἶπε. Ἔτσι ἐλπίζω νὰ μὴν ξανακοιμηθῇς. Ἡ μήπως ἐσὺ κοιμάσαι καὶ ὀρθὴ;

—Πάλι γέλασαν τὰ κορίτσια. Ἡ Μαρίκα [πῆγε] καὶ στάθηκε στὴ γωνία. Ἐκεῖ ἄρχισε νὰ σιγοκλαίῃ. Μὲ κόπο κρατοῦσε τοὺς λυγμούς της.

Σὲ λίγο χτύπησε τὸ κουδούνι γιὰ διάλειμμα καὶ τὰ κορίτσια ὅλα ἔτρεξαν καὶ πήραν τὰ καλάθια τους,

σὰ νὰ εἶχαν νὰ φᾶνε πέντε μέρες. Ἡ δασκάλα ἔγνεψε στὴ Μαρίκα νὰ βγῇ κι' αὕτῃ στὴν αὐλὴ κι' ἡ μικρὴ βγῆκε. Δὲν τόλμησε ὅμως νὰ πάῃ μαζὶ μὲ τὶς ἄλλες μαθήτρες, παρὰ πῆγε παράμερα, κάθησε σὲ μιὰν ἄκρη, ἀνοιξε τὸ καλάθι της κι' ἄρχισε νὰ ροκανίζει τὸ ψωμί καὶ τὰ ξερά σῦκα ποὺ τῆς εἶχε ἀγοράσει ὁ Γεροθωμάς. Ἐτρωγε καὶ ἀναστέναζε. Καμμιά μαθήτριά δὲν τὴν πλησίασε, καμμιά δὲν τὴν προσκάλεσε νὰ παίξουν μαζὶ. Ἐπαίζαν καὶ μιλοῦσαν μεταξύ τους καὶ κάπου-κάπου γύριζαν καὶ τὴν κοίταζαν σὰν κανένα περβεργό πρᾶγμα.

—Κάπου τὸ εἶδα αὐτὸ τὸ κορίτσι, εἶπε μιὰ.

—Κι' ἐγὼ σὰ νὰ τὸ εἶδα, μὰ δὲ θυμάμαι ποῦ...

—Καλέ, δὲν εἶναι τὸ κορίτσι ποὺ γύριζε μὲ τὸ Γεροθωμά καὶ πουλοῦσε μύλους;

—Ναί, ναί, καλὰ λές! Αὕτῃ εἶναι!

—Μιὰ μέρα μοῦδωσε μύλο μὲ τὸ

«—Παλιόκοριτσα! τοὺς φώναζε ὁ Γεροθωμάς.»

χέρι της. Πουλοῦσε καὶ σκουπίτσες ἀπὸ φτερά.

—Ἐχει ἱστορία, λένε, αὐτὸ τὸ κορίτσι...

—Πᾶμε νὰ τὴ βάλουμε νὰ μᾶς πῇ τὴν ἱστορία της;

—Ναί, πᾶμε! πᾶμε!

Κι' ὅλα τὰ κορίτσια ἔτρεξαν καὶ περικύκλωσαν τὴ Μαρίκα, ποὺ τραβήχτηκε πίσω γιὰ νὰ μὴ τὴν πατήσουν.

—Πῶς σὲ λένε, μικρούλα μου; τὴ ρώτησε ἡ πρὸ μεγάλη μαθήτριά.

—Μαρίκα Γεροθωμά, ἀποκρίθηκε ἡ ὀρφανούλα κοκκινίζοντας.

—Μὰ τὸν ἔχεις πατέρα τὸ Γεροθωμά;

—Ὅχι... ὁ πατέρας μου ἔπεσε καὶ σκοτώθηκε καὶ ποὺ χόρευε στὸ θέατρο.

—Ἀ! καὶ τὴ μητέρα σου πῶς τὴ λένε;

—Τὴ λέγανε κυρία Τζούλια.

—Μπά, πέθανε; Καὶ τί δουλειὰ ἔκανε; Χόρευε κι' αὕτῃ στὸ θέατρο;

—Ὅχι! Ἦταν θεατρίνα. Ἐπαίξε κωμωδίες.

—Χά, χά, χά! γέλασαν ὅλα τὰ κορίτσια.

Καὶ μιὰ εἶπε μὲ εἰρωνεία:—Καλὴ μητέρα εἶχες!...

Αὐτὸ πολὺ τὴν πείραξε τὴ Μαρίκα. Δὲν ἤθελε νὰ κοροϊδεύουν τὴ μητέρα της, ποὺ ὅσο θεατρίνα κι' ἂν ἦταν, ὅστερ' ἀπὸ τὴν παράστασή, τὴν ἔγδυνε πρῶτα καὶ τὴν ἔδωκε νὰ πλαγιάσῃ, κι' ἔπειτα ἔδωκε κι' αὕτῃ τὰ φορέματά της τὰ θεατρικίστικα, ποὺ ἔσταζαν ἰδρώτα. Ἡ καὶ μὲν ἡ μητέρα, πρῶτα κοίταζε νὰ περιποιηθῇ τὴν κόρη της κι' ἔπειτα φρόντιζε γιὰ τὸν ἑαυτὸ της. Τὴ θυμήθηκε ἡ Μαρίκα κι' ἄρχισε νὰ κλαίῃ.

Οἱ μαθήτρες, καθὼς τὴν εἶδαν, ἔδωκαν τὶς φωνές:

—ὦ, τὸ χρινιάρικο! ὦ, τὸ κλαψάρικο! Ἐλάτε, κορίτσια, νὰ μὴ τὴν παῖξωμε ποτέ μας. Πᾶμε, ἄς φύγωμε ἀπὸ κοντά της.

Κι' ἀπομακρύνθηκαν καὶ τὴν ἄφησαν μονάχη.

Σὲ λίγο χτύπησε πάλι τὸ κουδούνι καὶ τὰ κορίτσια μῆν' ἦσαν πάλι στὴν τάξη καὶ τὸ μάθημα ξανάρχισε.

Δυὸ ὁλόκληρες ὥρες ἡ Μαρίκα ἀκούγε, προσπαθώντας νὰ καταλαβαίνῃ, τὶς ὥρες ἱστορίας ποὺ ἔλεγε ἡ δασκάλα. Καὶ συγχρόνως συλλογιζόταν...

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 220ου Διαγωνισμού
Αι λύσεις δεκταί μέχρι 21 Μαΐου.

236. Δεξιόγραφος

Τῶν δασῶν θεός τὸ πρῶτο,
Τάλλο μου μικρὸ λυμάνι.
Καὶ μ' αὐτὰ τὰ δυὸ καθέναν
Γνωστὴ πόλιν θὰ μᾶς κάνῃ.

Πολύμητις Ὀδυσσεύς

237. Συλλαβόγραφος

Δύο σύμφωνα ὁ λῦτης
Καὶ φωνήεν ἀραδιάζει
Καὶ ἐν' ἀνθάκι ξεπροβάλλει
Κίτρινο, πού εὐωδιάζει.

Μάγισσα

238. Στοιχειόγραφος

Τάχικὸ καὶ τελικὸ
Ποταμοῦ ἂν ἀφαίρεσης,
Γυναίκε, βασιλικὸ
Ὅνομα θάποτελῇς.

Ἰκαριέλλα

239. Δεξιόηγία

Θηλυκὸ καὶ ἀφρηθηρῖο,
Τάγνωστο ἢ γνωστὸ σημαῖνο
Ποῦ καλὸ φέρν' ἡ κακὸ
Ἀλλὰ καὶ ἀντεστραμμένο
Ἐντελὸς τὸ ἴδιο μένω,—
Πῶς σοῦ φαίνεται καὶ αὐτό;

Ἀφρόδιτο Γουρνοπούλο

240. Μαϊάνδρος

Ἐξ ἀρχῆς κατὰ σειράν, τοῦ τε-
λικοῦ κάθε λέξεως λαμβανόμενον
ὡς ἀρχικοῦ τῆς ἐπομένης: ὥρα τοῦ
ἔτους, ποταμὸς τῆς Εὐρώπης, ἀρ-
χαῖος νομοθέτης, χρονικὸν ἐπίρ-
ρημα, πατριάρχης τῆς Γραφῆς,
προμήτωρ, δημοτικὸς ἥρωας, νῆσος
τοῦ Αἰγαίου, χώρα τῆς Μ. Ἀσίας,
σύνδεσμος, χρονικὸν, νῆσος τοῦ
Αἰγαίου, κράτος ἀσιατικόν, θά-
λασσα τῆς Εὐρώπης θεά.

Ναπολέον

241-245. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γραμματός
ἐκίστης τῶν κάτωθι λέξεων δι'
ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ,
νὰ σχηματισθοῖν ἀνεῦ ἀναγραμ-
ματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:
πάθος, Φόλος, μάκρος, κρύος,
ἄλμα.

Ἀσπρος Ἀράπη

246. Ἀριθμητικὸν Παίγνιον

Μεταξὺ τῶν ἀριθμῶν, τῶν ὁ-
ποίων ἡ τάξις δὲν θάλλαχθῇ, νὰ
παρентεθοῖν ἀριθμητικὰ σημεῖα
οὕτως, ὥστε τὸ ἐξαγόμενον τῶν
πράξεων νὰ εἶναι μηδέν.

3, 7, 9, 6, 5, + - × = 0

Κύμα τῆς Χίου

247. Ποικίλη Ἀκροστιχίς

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρῶ-
της τῶν κάτωθι ζητουμένων λέ-
ξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας,
τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ οὕτω
καθεξῆς, ἀποτελοῦν θεόν:

1, Μέγας ποταμὸς τῆς Ἀμερι-
κῆς 2, Πόλις τῆς Πελοποννήσου 3, Θεά 4, Κράτος τῆς Εὐρώπης 5, Πόλις τῆς Πελοποννήσου 6, Ἀνακηθεῖσα ἐπαρχία τῆς Γαλ-
λίας 7, Ἀρχαία βασίλισσα.

Βόλγας

248. Ἑλληνοσύμφωνον

αι-ηε-αιε
Δαμπρός ἥλιος

249. Γρίφος

+ ψ' ψ' ψ' ψ' ον ον
Δρόμοι ψ' ψ' ψ' ψ' ον ο
3 ψ' ψ' ψ' ψ' ον ο
ψ' ψ' ψ' ψ' ον ο
ψ' ψ' ψ' ψ' ον ο
ψ' ψ' ψ' ψ' ον ο
Βιολέττα

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

250. Anagramme

Je t'effraye, enfant, je te mange
Dans les contes des fées;
L'ordre des mes lettres si tu
[changes,

Une espère de blé.

Ἡλιοτρόπιον

251. Acrostiche

Les deuxièmes lettres des
mots ci-dessous forment un
grand cetacé:

1, Fils d'Adame; 2, Dieu
des Forêts; 3, Montagnes de
Suisse; 4, Héros mythique;
5, Ville de France; 6, Animal
domestique; 7, Ancien conteur.

Καμένη Σμύρνη

ΔΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλλ. 1.

1. Καρυῖτις (Καρία, τίς.) — 2.
Θούριος-οὔριος. — 3. Παναμάς-Πα-
λαμάς. — 4. Ὁ Τίγρις, ἡ τίγρις.
5. ΔΑΚΩΝΙΑ 6. Νὰ τὸ φι-
Α Ο Η Α λήση πρῶτα
Κ Ο Ρ Ι Ν Ν Α μέσα σ' τὴν
Ω Ι Ε Α κάμαρα, ἔ-
Ν Η Ν Ε Μ Ι Α κείτα νὰ τὸ
Ι Ν Ν Ε Ι Ζ βγάλῃ ἔξω
Α Α Α Α Ζ Ω καὶ νὰ τὸ
ξαναφιλήσῃ.

— 7-11. Διὰ τοῦ Μ: τρόμος, ἀκό-
μη, μία, κόμη, ἀνεμος. — 12. ΑΒΕΛ-
ΣΑΡΑ (Ἀσπὶς, Βάρκα, Ἐκτορ, Λαύρα). — 13-14. 1. Ὁρκὸς μὴ
χρῶ. 2. Βίβλ. μὴδὲν πρᾶττειν. —
15. Εἶμαι συνδρομητὴς τῆς Διαπλά-
σεως. (Ι μὲ συν ο, ρῶ μὲ, τ' εἰς
τίς διὰ πλὰ σέ ος) — 16. Saucis-
son (σός, σή, σόν.) — 17. Vou-
loir c' est pouvoir (βοῦ λου, αρ
σέ ποῦ, voir.)

Νέος Τιμοκατάλογος

ΤΟΜΟΙ
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879—1894)
ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους
ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς
ἑξῆς: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος,
19ος, καὶ 20ος. Ἐκαστος τόμος
δρ. 25, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελ-
λόμενος δραχ. 26,50 διὰ τὸ Ἐ-
ξωτερικόν. καὶ δραχ. 32 διὰ τὸ
Ἑξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894—1924)
ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τό-
μοι, 31 ἐν ὅλῳ. Ἐκαστος τόμος
δραχ. 70 καὶ ραμμένος
δρ. 75. Ταχυδρομικὰ τέλῃ διὰ
στοῦ τόμου προσθετέα εἰς τὰς
ἄνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἑξωτερικόν
δραχ. 2 ὁ ἀρραφὸς καὶ δρ. 3,50
ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἑξωτερικόν
δρ. 13,50 — εἰς ἀρραφὸς εἰς
ραμμένος.

Τόμοις Π. Γ. ΜΑΡΦΗ καὶ Ν. Α. Σοφοκλέους 8

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

(ΚΕ'—385)
Τὸ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΙΔΕΩΔΕΣ καὶ ΜΙΚΡΟ
ΚΑΛΙΤΕΧΝΗ ὑποστηρίζει ἡ ΤΖΕΝΝΥ,
μὴ καινούργια τοὺς ἀδελφοῦλα, πού
ψηφίζοντάς τοὺς δείχνετε σ' αὐτὴ τὴν
ἐλαχίστη ἀγάπῃ πού σὰς ζητεῖ.

(ΚΕ'—386)
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ «ΜΑΥΡΗ ΣΚΙΑ»,
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ, ΜΕΝΕΞΕΔΕΝΙΑ, ΤΖΕΝΝΥ,
ΝΙΟΒΗ, ΧΙΜΑΙΡΑ, ΜΙΚΡΕ ΤΥΠΑΝΙΣΤΗ,
ΡΑΒΥΡΕ, ΜΙΚΡΕ ΚΑΛΙΤΕΧΝΗ, ΣΙΠΥΛΕ, ΠΙΟΥΛΗ
ΑΝΘΗ, ΖΙΓΚΟΤΟ, Κ. ΓΚΙΟΝΕ, λάβαμε τίς
κάρτες σας καὶ σὰς εὐχαριστοῦμε θερμὰ.

(ΚΕ'—387)
Ἰδούθ' ἐν Ἀθήναις κραταιότατος Σὺλ-
λόγος «ΑΡΣΕΝ ΠΡΟΣΠΙΔΑΦΟΡΝ»,
Σκοποὶ διάφοροι ἀρχαῖοι σὺν ἐπὶ
μενο. Κρηθροῦμεν πόλεμον κατὰ τοῦ
«ΑΝΤΙΠΟΤΕ». Διαπλάσσειν, Σὺλλογοι,
δοοὶ θέλετε φίλοι μας, δοοὶ ἀντίπαλοι,
ἀνεντρίστε σὺν ἐπὶ μενο.

(ΚΕ'—388)
Ἰδούθ' Ἀνθῆ, μὴ σοῦ φαίνεται παρ-
ξένο τὸ «φραριστὸ» τῆς Πανταχοῦ
Παρόν; πού νάκούσης ἄλλα χειρότερα.
Φαντάσθ' οὐτὶ τὸ «Μνήσθητι μου, Κύ-
ριε, στὰν ἐλθὼς ἐν τῇ βασιλείᾳ Σου»
τὸ λένε «Θυμήσου με, ἀφέντη μου,
στὰν ἐλθὼς σὺν πρᾶγμα!!!» Αὐτὸ
σοῦ στέκεται ἡ δὲ σὺν λαμῶ; — ΡΑΜ!

(ΚΕ'—389)
«ΑΡΣΕΝ ΛΟΥΠΕΝ»,
Ἰδούθ' ὁ Σὺλλογος ἐν Σέρρας ὑπὸ τὴν
ἐκπαίδευσιν «ΑΡΣΕΝ ΛΟΥΠΕΝ». Σκοποὶ
διάφοροι. Ζητοῦνται μέλη καὶ ἀντιπρό-
σωποι ἀπὸ διὰ τὰ μέση. Δίσις: Μίλ-
τιάδην Κ. Σχοινῶν (διὰ Β. Σ.) Σέρρας.

(ΚΕ'—390)
Γενόμενον ἀρχαῖοι σὺν Σὺλλογος
«ΒΡΕΣΤΕ ΜΑΣ», ἐξελέγησαν: Ἀνακα-
λύψαν Ἀρκεῖνους, διαφιμήσαν Ἀετι-
δεὺς, διαγωνισμῶν Ἡρώς Μεσολλογγίου,
ἑσπαθώματος Ὁρφεύς, γραμματεῖς
Λόγγινος, ταμίας Φουρτουναῖος. Ζη-
τοῦνται μέλη.

(ΚΕ'—391)
Προκηρύσσεται διαγωνισμὸς ἀγραφῶν
καρτῶν. Προθεσμία μηνία. Συμ-
μετοχὴ δὲλεπτος. Βραβεῖα βιβλία. Δίσις:
Πύρ. Κιοσύνη, Εὐρυπιδίου 40 Ἀθῆναι.
«ΒΡΕΣΤΕ ΜΑΣ»

(ΚΕ'—392)
ΣΤΟ ΔΗΜΟΦΩΝΙΣΜΑ
— ΕΝΔΟΣΗ ΕΛΛΑΣ —
(ΚΕ'—393)
ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗ ΙΠΠΕΑ, βραβεῖο ἑλαβᾶ
γιὰ τὴν καλὴν σὰς ἐκλογὴν χλῖα εὐ-
χαριστᾶ. ΣΚΟΡΠΙΑ ΡΟΔΟΠΕΤΑΛΑ, εὐχαρι-
στᾶς ὁδηγῶς ἀσπαστὴς ἡ σταλῆται:
(ΚΕ'—9).

(ΚΕ'—394)
ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ
Στὸν ἀνδράγαττον κῆπο τῆς Διαπλά-
σεως ἐμφανίζεται κάποιος ΤΑΡΑΣΙΑΣ
ὀνομαζόμενος.

— Ποῦς νάναι;
— Ἀπὸ ποῦ καὶ γιατί ἦρθε;
— Γιὰ νὰ σὰς ΤΑΡΑΣΗ τὴν ἡσυχίαν; ἢ νὰ
ΤΑΡΑΣΗ τοὺς ΤΑΡΑΖΟΝΤΑΣ αὐτὴν;
— Πάντω; γιὰ ΤΑΡΑΧΗ θὰ ἦρθε. Αὐτὸ
ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὀνόματός του.
— ΠΑΡΕΙΣ

(ΚΕ'—395)
Ψηφίζω τὸ ΠΥΡΟΒΟΛΗΤΗ. Πυροβολι-
στὰς, ἀνταλλάσσομαι Μ. Μυστικὰ;
Ἐλευθερωμένη Ἑλλάς

(ΚΕ'—396)
ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗ ΙΠΠΕΑ, μὴ ἐπιτρέψεις νὰ
ζητήσῃ τὴ φίλᾳ σου; θάδελα
πολὺ νάλληλογραφήσομε. — ΑΥΛΟΥΔΕΝΙΑ
(ΚΕ'—397)

Μαγεμένο Τριαντάφυλλο... παρτόν!
... εἶναι πού δὲ σὲ σπέρνουν νὰ
μὴ φωνήνῃς...
Δίσις διαγωνισμοῦ μου ἄλλασσαι: Ἀρι-
στείδην Μεταξῶν, Πινδαρόν 12 Ἀθῆναι.
ΕΡΜΗΣ

(ΚΕ'—398)
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΟΝΕΙΡΟ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΟΝΕΙΡΟ
(ΚΕ'—399)
Μαίνοντας σὺν Διαπλάσσειν, χαί-
ρετὸ ἀπαντᾶς. Ἐρμῆ, στέλλω μὲ
φαίνεται γνωρίζομεθα. «Τιτάν», δὲν
μπορεῖς ν' ἀντιμετώπῃς τὸν «ΚΕΡΑΥΝΟ».
«ελαχίστη» εἶμαι τὸ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΟΝΕΙΡΟ

(ΚΕ'—400)
Μαίνοντας σὺν ἀνδρὶ κῆπο τῆς
Διαπλάσεως, χαίρετὸ με ἀγᾶτ'
τὸν Διαπλάσσειν. Χορὴ Καρδία,
Ὁβολοῦ, σὰς ἔξομας: σῆς; — Παγί-
πια τοῦ Ὁλεαντοῦ, Βεατρίκη, Θαλασσο-
γέννητη.

(ΚΕ'—401)
ΒΡΑΒΕΙΟΝ Σ' ΟΠΟΙΟΝ ΜΕ ΑΝΑ-
ΚΑΛΥΨΕΙ.
(ΚΕ'—402)
ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΚΙ' ΕΓΩ. ΜΕ ΤΟ
ΝΕΟ ΜΟΥ ΨΕΥΔΩΝΥΜΟ, ΕΙΣ
ΤΟ ΧΑΡΟΥΜΕΝΟ ΣΑΛΩΝΑΚΙ ΤΗΣ
ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, ΧΑΙΡΕΤΟ ΤΟΝ ΔΙΑ-
ΠΛΑΣΟΚΟΣΜΟΝ. ΚΟΚΑΝΤΕΝ

(ΚΕ'—403)
Ὁλόθεμα χαρίζομεν τὴν ψῆφον μᾶς
σὺν Ἰδανισμῶν, Τριανταφυλλί-
αν, Ἡλιογέννητην, Ἑλληνικὸν Ἰδεω-
δὲς, Ἰερὸν τῆς Ἐλευθερίας, Ροῦμικον.
— Βιολέττη Ἀσπράκη, Κωνάνι, Χρυσὴ
Καρδιά.

(ΚΕ'—403α')
ΠΑΡΟΡΑΜΑ. — Τῇ: ὅπ' ἀρῶ. (ΚΕ'—
354) Ἀγγέλιος τοῦ 15ου φύλλου ἡ
ὑπογραφή ἀντ' Ἀνθῆς Φλώριος γὰ διορ-
θωθῇ καὶ νὰ γείνῃ ΑΛΚΗΣ Φλώριος.

(ΚΕ'—404)
«ΜΙΚΡΟΚΟΣΜΕ»: Εἰς τὴν ἀνακάλυψιν
σου ὁμολογοῦμεν ὅτι ἡπατήθης.—
Φιλικάτα: Δεσὸς: Ἐρμῆ, σὺν ἡλ

(ΚΕ'—405)
Πρωτομαίνοντας εἰς τὴν φωλιάν τῆς
Διαπλάσεως χαίρετὸ ὅλους θερμῶς.
ΑΝΑΡΙΝΙ

(ΚΕ'—406)
Α ΚΑΛΥΨΕΙΣ: ΖΙΓΚΟΡΙΝΤ — ΣΠΥΡΙΔΩΝ
ΜΟΖΑΡΤ
(ΚΕ'—407)
ΔΙΑΠΛΑΣΤΟΥΛΑ,
ἡ ΟΝΕΙΡΕΜΕΝΗ ΠΑΤΡΙΔΑ
κατερχομένη σὺν φρεσὶν Δημοφω-
νισμᾶ στήριξται σὺν πατριωτικᾷ αἰσθη-
ματὶ σὰς.

(ΚΕ'—408)
Προκηρύσσεται διαγωνισμὸν ἀγραφῶν
καρτῶν. Προθεσμία δέμημος.
Βραβεῖα τρία, εἰκαστά. Συμμετοχὴ μὴ
νόδαρχος. Δίσις: (ΚΕ'—1351).
Σὺλλογος «ΜΙΚΡΟΚΟΣΜΟΣ».

(ΚΕ'—409)
— ΑΛ ΤΙΤΙ!
ΠΡΩΤΟΣ ΜΕΓΑΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
ΤΟΥ «ΣΕΡ ΡΑΒΕΓΚΑΡ»
ΠΡΩΤΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ
(θεῖα οἰονδῆσις)
ΑΓΡΑΦΩΝ ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ
ΒΡΑΒΕΙΑ 6, βιβλία. Προθεσμία ἡμ-
νος. Συμμετοχὴ ἰδραχμῶς. Δίσις: Μίμη
Μαμουρᾶν, Κοντουριώτου 139, Πειραιᾶ.

— ΣΥΛΛΟΓΟΙ
«ΚΕΡΑΥΝΕ», «ΜΑΥΡΗ ΣΚΙΑ», «ΦΟΙΝΙΣ»,
«ΑΝΕΜΟΣΤΡΟΒΙΛΕ», «ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΕΝΔΗΣ». Με-
γάλη μου τιμὴ ἂν λαβαίνατε μέρος.
ΠΕΡΙΜΕΝΟ ΑΠΟ ΟΛΕΣ ΚΑΙ ΟΛΟΥΣ.
ΣΕΡ ΡΑΒΕΓΚΑΡ

(ΚΕ'—410)
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΙΚΡΟΚΟΣΜΟΣ
— ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ: Ἑλλήν — Νικόλαος
Τακουδάς, Ζάν Ρισπᾶν — Μιχαὴλ
Τσιαπούρας, Κολόμβος — Ἀλεξίου, Μαγ-
γελάνος — Πορτάλης. «ΚΕΡΑΥΝΕ», δεχόμε-
θα συμμαχίαν.

(ΚΕ'—411)
«Κεραυνέ», μὲ δέχεσαι μέλος; — Μέ-
σα, τὰ Μ. Μυστικὰ σου ζωοδόχου
Πηγῆς 24.
Σανθὲς Βιολιστὴς

(ΚΕ'—412)
ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΒΡΕΣΤΕ ΜΑΣ»
ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΣ: Ἑλλήν — Τ. Καλο-
γρίδου. ΑΡΑΚΙΝΟΣ

(ΚΕ'—413)
Ανταλλάσσω τετραδία μὲ διὰ τὰ
Διαπλάσσειν. Δίσις: Εὐάγγελον
Βαροῦχα (διὰ Χορῆς Καρδία) Γυμνα-
σίου. Ἡρώδης. Κάρτες ἐστῆται:
«Τριαντάφυλλο», «Ασπράκη», «Μεγεξεδένια»,
Μαλαγάνα. Περιμένω τετραδία σας.
ΧΡΥΣΗ ΚΑΡΔΙΑ

(ΚΕ'—415)
Ανακαλύψετε ψευδωνύμων: Σάββα,
Τριαντάφυλλο, Θεοφίλου, Μαδρός Προ-
σπιδόφορος — Παπανδρόπου, Μυστη-
ριώδης Ἰππὸς — Ζαφειρόπουλος, Φοί-
βος — Μαγνιλιβέας. — Α. Ζωγραφάκης

(ΚΕ'—416)
Ὁρέται, Ἰκαριέλλα, ἡ Δίσις μου εἶναι:
Σταυροπούλου 29, Ἀθῆναι. Οὐκ
οἶσθε Δίσις. Σανθὲ Νεράδα
(ΚΕ'—417)
Θέλω ἀπὸ ἑλίου καὶ διὰ ἑνα τετρα-
δία καὶ ἑνα χροῖμα γιὰ νὰ γνωρι-
σθῶμε. Δίσις ἄνω. Μέσα, γνωρίζομε-
θα. Παῖδρα, ἀνταλλάσσομαι Μ. Μυστικὰ;
Σανθὲ Νεράδα

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Βεβαιώσαντες ὅτι τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παροσχοῦν εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν
ἐκπαιδείας καὶ ἐπὶ τοῦ Οἰκουμένου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀρίστον καὶ καλοσημειωμένον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΗΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΔΗΛΩΤΕΑ

ΕΙΣΤΕΡΙΚΟΝ: Ἐτήσια δραχμ. 50. Ἐξέμνητος
τῶν 28. Τρίμηνος δρ. 15.
ΕΙΣΤΕΡΙΚΟΝ: Ἀνέκδοτος γράσει δισμ. 50.—
Ἀρκεῖν δολάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ διαντ. ἐν γέ-
νι τὸν ἄλλον Κρατῶν ἀλλήλων 10.
Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879
ΙΑΡΥΘΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην ἰουλιουπόλεως μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Μερικίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βασιλειῶν

Περίοδος Β'—Τόμος 32ος

Ἐν Ἀθήναις, 23 Μαρτίου 1925

Ἔτος 47ον—Ἀριθ. 17

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΤΟ ΔΕΛΦΙΝΑΚΙ

(Μυθιστόρημα τοῦ Δοξαγού ΔΑΝΡΙΤ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε' (Συνέχεια)

Ἐνας Ναπολέων βασιλεὺς καὶ τότε
ἐξεδόξας πόλεμος τῆς Ἰταλίας μάλιστα
εἶχε τελειώσει ἡ ἐκστρατεία τοῦ Με-
ξικοῦ εἶχε λαμπρύνει τὸ Γαλλικὸ στρατὸ
καὶ πολλοὺς ἡρώδεις, καὶ ὁ μικρὸς
φίλος μας ὄνειρευετο ἕνα στάδιο σὺν
τὸ στάδιο τῶν στρατιωτικῶν τῆς ἐπο-
χῆς τοῦ Ναπολέοντος, πού ξεκινούσαν
στρατιῶτες ἡ λοχίες καὶ γύ-
ριζαν ἀπ' τῆς ἐκστρατείας συν-
ταγματάρχες καὶ στρατηγοί.

Μὰ ἔφτασε ὁ πόλεμος, ὁ
φοβερός πόλεμος τοῦ 1870.
Κι' ὁ μικρὸς ἐπαρχιώτης εἶδε
νὰ περνοῦν ἀπ' τὸ χωριὸν τοῦ
ἐκ νικημένα στρατεύματα τοῦ
Μάχ. Μαδὸν κι' οἱ νικηφόροι
ἐλάγες τοῦ Μόλτκε.

Τὸ θέαμα αὐτό, τόσο δια-
φορετικὸ ἀπ' ἐκεῖνα πού τοῦ-
χε διδάξει ἡ ἱστορία, τὸν ἔκα-
νε νὰ δοκιμάσῃ, βραβεῖα θλίψη.
ἦλθε νὰ πάῃ ἐθελοντής. Μὰ
ἦταν μόνο δεκατέσσαρων χρό-
νων κι' οἱ δικοὶ του δὲν τὸν
ἔπιστα.

Ἡ κλίσση τοῦ στο στρατιω-
τικὸ ἐπάγγελμα δυνάμωσε,
ἔπειτα ἀπ' τὴν τραγικὴ αὐτὴ
περιπέτεια τῆς πατρίδας του.
Μάλιστα ἀπὸ τότε, ἔπαψε νὰ
ὄνειρευετο μόνο τὰ χρυσὰ
κομψιὰ καὶ τὰ σειρήνια καὶ
ἐλλογιζόταν ὅτι κάθε Γάλλος
χρωστοῦσε νὰ ἐργασθῇ
γιὰ τὴν ἐπανόρθωσιν.

Ὁ πατέρας του θὰ προτι-
μοῦσε νὰ σπουδάσει νομικὰ καὶ
νὰ γίνε δικαστής. Ὡστόσο δὲν
τὸν ἐμπόδισε ν' ἀκολουθῇ τὴν
κλίσση του, καὶ ἔτσι ὁ νέος
ἐκ φίλος μπήκε στὸ Σαλν-
τὸρ μέσα στοὺς ἑκατὸ πρῶ-
τους. Καὶ τὸ δύσκολο ἦταν νὰ

μπῇ. Τὰ παρακάτω ἦταν πολὺ εὐκόλα.</